

**A.Ş Ve Ltd.Şti ile Ser.Paylara
Bölünmüş Kom.Şirketlerde
“SERMAYE KAYBI” Ve “BORCA BATIK”
durumunun değerlendirilmesi
(15.09.2018 tarihli TTK Tebliği)**

İsmail Hakkı GÜNEŞ

İsmail Hakkı GÜNEŞ @Gunesihg · 17 Eyl

Anonim ve limited şirketler ile sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerin sermayenin kaybı veya borca batık olma durumlarının KUR FARKINDAN kaynaklanması durumunda konunun 01.01.2023'e kadar dikkate alınmamasına yönelik TTK tebliği Resmi Gazete'de yayımlandı.

6102 SAYILI TÜRK TİCARET KANUNUNUN 376 NCI MADDESİNİN UYGULANMASINA İLİŞKİN USUL VE ESASLAR HAKKINDA TEBLİĞ 15.09.2018 tarih ve 30536 sayılı Resmi Gazete'de yayımlandı.

Buna göre ; *Anonim ve limited şirketler ile sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerin sermayenin kaybı veya borca batık olma* durumlarında uyulacak usul ve esaslar bu tebliğ kapsamında düzenlenmiştir. Son yıllık bilançodan, sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının en az yarısının ya da üçte

ikisinin zarar sebebiyle karşılıksız kaldığı anlaşıldığı takdirde yönetim organı, genel kurulu hemen toplantıya çağırır. Genel kurulun gündem maddeleri arasında, sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının karşılıksız kaldığı belirtilir.

Sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının en az yarısının ya da üçte ikisinin zarar sebebiyle karşılıksız kaldığı durumlarda farklı bir gündem ile toplantıya çağrılmış olsa dahi bu husus genel kurulda görüşülür. Sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının en az yarısının karşılıksız kalması, Sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının en az üçte ikisinin zarar sebebiyle karşılıksız kalması

Borca batık olma durumuyla ilgili yapılan düzenleme ile **{(GEÇİCİ MADDE 1 – (1) } 1/1/2023** tarihine kadar, Kanunun 376 ncı maddesi kapsamında **sermaye kaybı** veya **borca batık olma durumuna ilişkin yapılan hesaplamalarda**, henüz ifa edilmemiş yabancı para cinsi yükümlülüklerden doğan kur farkı zararları dikkate alınmayabilir. düzenlemesi tebliğ yayını tarihinde yürürlüğe girer ve tebliğ hükümlerini Ticaret Bakanı tarafından yürütülür şeklinde düzenlenmiştir.

İsmail Hakkı GÜNEŞ

- **AMACIMIZ;**

- **15.09.2018'de yayımlanan TTK Tebliğini tartışarak; odamızın konu ile ilgili sunacağı rapora katkı vermektir.**
- **Olası beklentiler üzerine dikkat çekerek uygulama için yapılacak düzenlemelere önergelerde bulunarak ekonomik yaşamın işleyişine katkı sunmaktır.**

SUNUM PLANI

1. Teknik tanımlar ve terminoloji
2. 15.09.2018'de yayımlanan TTK tebliğinde yer alan özellikli konular
3. Eleştirisel yaklaşım ve öneriler

İsmail Hakkı GÜNEŞ

BİRİNCİ BÖLÜM : Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

AMAÇ :

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 376 ncı maddesi kapsamında sermayenin kaybı veya borca batık olma durumlarında uyulacak usul ve esasları düzenlemektir.

KAPSAM :

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, A.Ş ve Ltd.Şti ile sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketleri kapsar.

DAYANAK

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğ, 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 210 uncu maddesinin birinci fıkrası ile 10/7/2018 tarihli ve 30474 sayılı R.G'de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 446 ncı maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

TANIMLAR

MADDE 4 – (1) Bu Tebliğde geçen;

- a) Aktif: Şirketin sahip olduğu dönen ve duran varlıkları,
- b) Ara dönem finansal tablo: 3, 6 ve 9 aylık dönem sonları itibarıyla hazırlanmış finansal tabloları,
- c) Borç: Öz kaynaklar hariç şirketin aktiflerini finanse ettiği kaynakları,
- ç) Kanun: 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununu,
- d) Kanuni yedek akçe: Kanunun 519 uncu maddesinde düzenlenen yedek akçeyi,
- e) Ortak: Anonim şirketlerin pay sahiplerini, limited ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerin ortaklarını,
- f) Serbest yedek akçe: Kanuni yedek akçelerin sermayenin veya çıkarılmış sermayenin yarısını aşan kısmı ile kanun ve sözleşme gereği ayrılanlar dışında genel kurulca ayrılmasına karar verilen yedek akçeleri,
- g) Şirket: Anonim ve limited şirketler ile sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketleri,
- h) Sözleşme: Anonim şirketler ile sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerin esas sözleşmesini, limited şirketlerin şirket sözleşmesini,
- ı) Yönetim organı: Anonim şirketlerde yönetim kurulunu, limited şirketlerde müdür veya müdürler kurulunu, sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerde yöneticiyi veya yöneticileri, ifade eder.

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) 1/1/2023 tarihine kadar, Kanunun 376 ncı maddesi kapsamında sermaye kaybı veya borca batık olma durumuna ilişkin yapılan hesaplamalarda,

henüz ifa edilmemiş yabancı para cinsi yükümlülüklerden doğan kur farkı zararları dikkate alınmayabilir.

(Uygulamada buna VUK Değerleme hükümleri gereği döviz değerlemelerinden oluşan kur farkı zararları diyoruz.\$-€,£ gibi)

Yürürlük-MADDE 15 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme-MADDE 16 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Ticaret Bakanı yürütür.

6102 TTK'da konu ile ilgili kavramlar ve düzenleme TTK'nun 376 ncı maddesi kapsamında yapılmıştır. Getirilen düzenleme ile bu madde kapsamında **“SERMAYE KAYBI” VE “BORCA BATIK DURUMU ’nın “ KUR FARKI ZARARLARI ”** indan kaynaklanması durumunda ...01.01.2023'e kadar **uygulanmayabilir.**

➤ **SERMAYE KAYBI** : *Son yıllık bilançoda sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının yarısının zarar sebebiyle karşılıksız kalması*

Veya

Son yıllık bilançoda sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının üçte ikisinin zarar sebebiyle karşılıksız kalması

➤ **BORCA BATIK DURUMU** : *Şirket aktif toplamının borçları karşılayamaması durumu 'dur.*

KUR FARKLARI : *Kur Farkı ise ; bir para birimindeki belirli bir tutarın diğer bir para birimine farklı kurlardan çevrilmesinden kaynaklanan farktır. Kur farkı teorik olarak önceden öngörülebilen bir şey değildir.*

Örnek : *Haziran.2018 Ort: TL/₺=4,62 Eylül.2018 Ort. ise 6,23 'dür , yapılan işlem tutarında $6,23 - 4,62 = 1,61$ * İşlem Tutarı “ KUR FARKI “ 'dır.*

Sermaye Kaybı

Genel Kurulun Toplantıya Çağırılması

(1) Son yıllık bilançodan, sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının en az yarısının ya da üçte ikisinin zarar sebebiyle karşılıksız kaldığı anlaşıldığı takdirde yönetim organı, ***genel kurulu hemen toplantıya çağırır***. Genel kurulun gündem maddeleri arasında, sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının karşılıksız kaldığı belirtilir.

(2) Sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının en az yarısının ya da üçte ikisinin zarar sebebiyle karşılıksız kaldığı durumlarda farklı bir gündem ile toplantıya çağırılmış olsa dahi bu husus genel kurulda görüşülür.

Sermaye İle Kanuni Yedek Akçeler Toplamının En Az Yarısının Karşılıksız Kalması Halinde Genel Kurul

(1) Sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının en az yarısının karşılıksız kalması halinde ***yönetim organı, bu genel kurula uygun gördüğü iyileştirici önlemleri sunar.***

(2) Yönetim organı, son bilançoyu genel kurula sunarak şirketin finansal yönden bulunduğu durumu bütün açıklığıyla ve her ortağın anlayabileceği şekilde anlatır. Bu hususta genel kurula rapor da sunulabilir.

(3) Yönetim organı, şirketin mali durumundaki kötüleşmeyi ortadan kaldırmak veya en azından etkilerini hafifletmek amacıyla, uygun gördüğü ***sermayenin tamamlanması, sermaye artırımı,*** bazı üretim birimlerinin veya bölümlerinin kapatılması ya da ***küçültülmesi, iştiraklerin satışı,*** pazarlama sisteminin değiştirilmesi gibi ***iyileştirici önlemleri*** alternatifli ve karşılaştırmalı olarak aynı genel kurula sunar ve açıklar.

(4) ***Genel kurul,*** sunulan ***iyileştirici önlemleri*** aynen kabul edebileceği gibi değiştirerek de kabul edebilir ya da ***sunulan önlemler dışında başka bir önlemin uygulanmasına karar verebilir.***

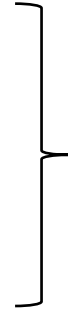
Sermaye İle Kanuni Yedek Akçeler Toplamının En Az Üçte İkisinin Zarar Sebebiyle Karşılıksız Kalması Halinde Genel Kurul

(I) Sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının en az üçte ikisinin zarar sebebiyle karşılıksız kalması halinde, toplantıya çağrılan genel kurul;

(a) Sermayenin üçte biri ile yetinilmesine ve Kanunun 473 ilâ 475 inci maddelerine göre sermaye azaltımı yapılmasına,

(b) Sermayenin tamamlanmasına,

(c) Sermayenin artırılmasına,

Karar verebilir.

YAPILACAK İŐLER

Sermayenin Azaltılması MADDE 8

Sermayenin Tamamlanması MADDE 9

Sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının üçte ikisinin zarar sebebiyle karşılıksız kalması halinde

Genel Kurulun Gerekli tedbirlerden

Birini almaması durumunda şirket kendiliğinden sona erer. Bu şekilde sona eren şirketin tasfiye işlemleri, Kanunun 536 ncı ve devamı maddelerine göre yürütülür. Buna biz “**KANUNİ TASFİYE**” halleri deriz.

Sermaye ile Kanuni Yedek Akçeler Toplamının Tamamının Karşılıksız Kalması

Borca Batık Olma Durumu

- (1) *Borca batık olma durumu*, şirketin aktiflerinin borçlarını karşılayamaması halidir.
- (2) Borca batık durumda olmanın işaretleri, yıllık ve ara dönem finansal tablolardan, denetime tabi şirketlerde denetim raporlarından, *erken teşhis komitesinin* raporlarından, yönetim organının belirlemelerinden ortaya çıkabilir.
- (3) Şirketin borca batık durumda bulunduğu şüphesini uyandıran işaretler varsa, yönetim organı, *aktiflerin hem işletmenin devamlılığı esasına göre hem de muhtemel satış fiyatları üzerinden bir ara bilanço çıkartır.*
- (4) Yönetim organı, hem işletmenin devamlılığı esasına hem de aktiflerin muhtemel satış değerlerine göre çıkarılan ara bilânço üzerinden aktiflerin şirket alacaklarını karşılamaya yetmediğine karar vermesi ve 7 nci maddede belirtilen tedbirleri almaması *halinde şirketin iflası için mahkemeye* başvurur.

**ÜSTADLARIMIZIN HOŞGÖRÜSÜYLE
ANLATTIKLARIMIZI KÜÇÜK BİR
MİZANSENLE RAKAMLARLA İFADE
EDERSEK,,**

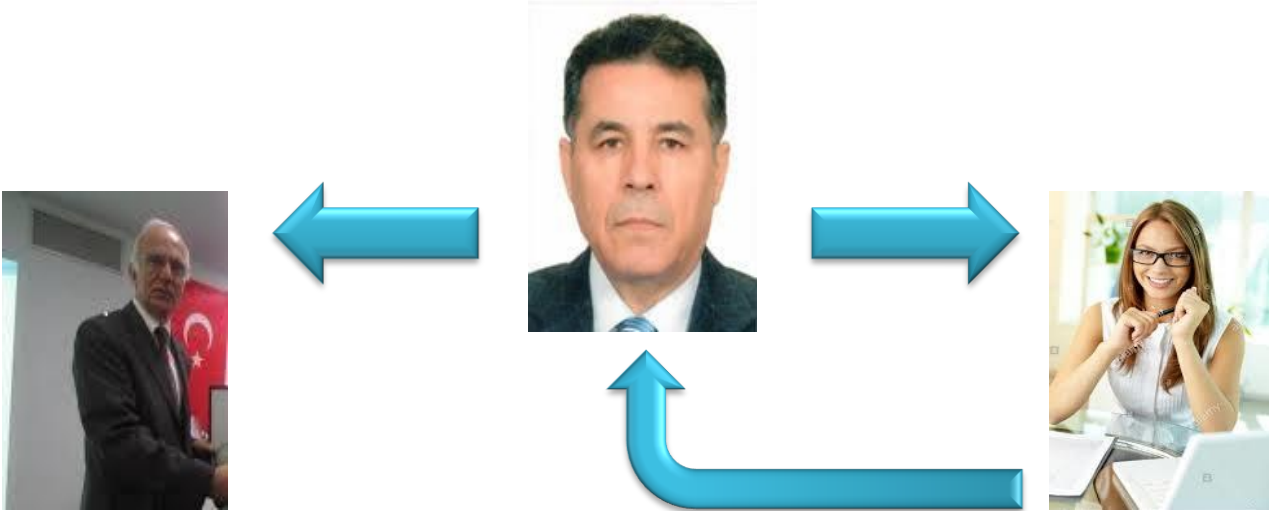
İsmail Hakkı GÜNEŞ

Taşınır / Taşınmaz satışı ticaretiyle işigal eden **Mehmet SARI A.Ş** ,, ,, ,, ,, ,, ,, ,, , önceden kredi kullandığı kurumla yeni kredi talebiyle ilgili görüşme yapmıştır.

Kredi kurumunun yöneticisi **Arzu GÜZEL** ; şirketin borca batık ve / veya sermaye kaybı yaşadığını öz sermaye yitirdiğini kredi vermeyeceklerini kredileri geri çağıracağını şahsi taşınmazlarınızı satarak şirketinize sermaye koymanız gerektiğini aksi halde şirketle ilgili bakanlık ve mahkeme nezdinde girişimlerde bulunacağını şirket yöneticisi **Mehmet SARI** 'ya sert tavırla ifade etmiştir. Mehmet Sarı durumu danışman **YMM Zafer ALTINTAŞ**' a bildirmiştir.

Hesaplarımıza Bakar Mısın ?

KREDİ VERENLER / ALACAKLILAR

başvuruda bulunurlar.

MAHKEME

Başvuruda bulunanlar tarafından .....talep edilebilirlik durumu.... **“ KUR FARKLARI “** ?????...!!!!!!!

KREDİ VEREN / ALACAKLILAR

MAHKEME

İlgililer / karar verenler bu kapsamda değerlendirme yapabilirler / *yapmayabilirler*.
GEÇİCİ MADDE 1 – (1) 1/1/2023 tarihine kadar, Kanunun 376 ncı maddesi kapsamında sermaye kaybı veya borca batık olma durumuna ilişkin yapılan hesaplamalarda, *henüz ifa edilmemiş yabancı para cinsi yükümlülüklerden doğan kur farkı zararları dikkate alınmayabilir. !!!!!!! ??????*

İsmail Hakkı GÜNEŞ

Nasıl Hesaplanır?

30.09.2018 tarihi itibariyle durumuna ilişkin aşağıda detayı verilen *M.S A.Ş*'nin teknik iflas durumunda bulunup bulunmadığının analizini yapalım.

<i>Sermaye</i>	<i>10.000.000,00 TL</i>
<i>Yasal Yedekler</i>	<i>425.000,00 TL</i>
<i>Geçmiş Yıllar Zararları</i>	<i>-7.000.000,00 TL</i>
<i>Dönem Zararı</i>	<i>- 1.750.000,00 TL</i>
<hr/> <u>Toplam Özkaynak Tutarı</u>	<u>1.675.000,00 TL</u>

Sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının 2/3'ü $((10.000.000 + 425.000) * 2/3)$ olan 6.950.000 TL'nin karşılıksız kalma durumu söz konusudur. Özkaynak toplamı olan 1.675.000 TL ile sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının **2/3** ü karşılanamamaktadır.

YMM Zafer Altıntaş ‘ın görüşü,,,,,’ Diğer bir hesaplama yöntemi ile de aynı sonuca ulaşılmaktadır. Şöyle ki, sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının $2/3$ 'nün karşılıksız kalması demek; şirketin özkaynak toplamının sermaye ve yedek akçeler toplamının $1/3$ 'den daha az bir tutarda olması demektir.

Kurumun öz kaynak toplamı olan **1.675.000 TL** sermaye ve yasal yedekler toplamının $1/3$ 'ü olan **{(10.000.000 + 425.000)*1/3}** **3.475.000 TL**'den 1.800.000 TL kadar daha eksiktir. TTK'nın 376. maddesinin üçüncü fıkrasında belirtildiği üzere, şirkette borca batıklık şüphesini uyandıran belirtiler olması durumunda yani şirket öz varlığının şirketin borçlarını karşılamaya yeterli olmayacağı şüphesini uyandıran, bunu gösteren işaretler mevcuttur. ....şahsi taşınmazlarını satıp şirkete sermaye olarak koy ki **“TEKNİK İFLAS “** koşulları ortadan kalksın. .” **demiştir.**

TARTIŞMA :

Değerleme, Vergi Usul Kanununda, vergi matrahlarının hesaplanmasıyla ilgili iktisadi kıymetlerin takdir ve tespiti olarak tanımlanmaktadır. Değerlemede, iktisadi kıymetlerin vergi kanunlarında gösterilen gün ve zamanlarda haiz oldukları kıymetler esas alınmaktadır.

Bu kapsamda, ***yabancı paralarda, iktisadi kıymet olarak VUK'nun değerlendirme hükümlerine tabidir.***

VUK'nun 280'inci maddesinde yabancı paraların değerlemesiyle ilgili olarak,

“ Yabancı paralar borsa rayici ile değerlenir. Borsa rayicinin takarrüründe muvazaa olduğu anlaşılırsa bu rayiç yerine alış bedeli esas alınır. Yabancı paranın borsada rayici yoksa, değerlemeye uygulanacak kur Maliye Bakanlığınca tespit olunur”

-----/...../...../2018.....
AKTİF HESAPLAR **.000.000,00TL**

..... **PASİF HESAPLAR** **.000.000,00TL**

Ş-€-£ KUR DEĞERLEMELERİ

Bu işlem ve kayıtda kur değerlemeleriyle kur farkından oluşan artışın bahsi geçen düzenleme gereği **OLUMSUZ** unsur oluşmamaktadır.

-----/...../...../2018.....
656-KAMBIYO ZARARLARI **.000,00TL**

..... **300-321 vb PASİF HESAPLAR** **.000,00TL**

Ş-€-£ KUR DEĞERLEMELERİ

Kur değerlemeleriyle kur farkından oluşan kur farkı giderleri düzenleme gereği ; **OLUMSUZ unsur bu işlemde oluşmaktadır.**

.....Değerlemede, iktisadi kıymetlerin vergi kanunlarında gösterilen gün ve zamanlarda haiz oldukları kıymetler esas alınmaktadır. Bu kapsamda, yabancı paralarda, iktisadi kıymet olarak VUK'nun değerlendirme hükümlerine tabidir,.....gereği

***KONU TTK 376'ncı madde hükümleri çerçevesinde düzenlenmiştir.
Vergilendirme ile ilgili düzenlemelerle ilişkisi yoktur.***

**VERGİ KANUNLARI AÇISINDAN MATRAHA ETKİ EDECEK HUSUS OLARAK
KUR FARKLARINI İÇEREN DÜZENLEME YAPILACAKSA;**

KUR FARKI GİDERLERİ KUR FARKI GELİRLERİ **KV BEYANINDA**
BEYANNAME ÜZERİNDEN **İLAVELER** / **İNDİRİMLER** SATIRLARINDA
GÖSTERİLİR,..... en pratik çözüm olarak gözükmektedir.

İsmail Hakkı GÜNEŞ

BEKLENTİLERİNİZİN KARŞILANMIŞ OLMASI DİLEĞİMDİR.

Soru ve katkılarınızla konunun daha iyi anlaşılmasını sağlayacağınız için;

TEŞEKKÜRLER

